ԹԻՎ 11 ՀԱՅԿԱԶԻՆ ԱԽԵՐՄԱՅԻ 1876 ՅՈՒԼԻՍ ՁԱՐԵՇՄԱՊԻՀ 7 ԱԼԱՖՐԱՆԿԱ ՅՈՒԼԻՍ 19Ն. 3182

Մանզումայի Էֆքեար

ՄԻԻՆԱՏԻ

ՈՒՄՈՒՐՈՒ ԲՕԼԻԹԻԴԸՅԷ ՎԷ ՄԷՎԱՏՏԸ ՍԱՑԻՐԷ

Մանզումայի Էֆքեար սէնէտէ 300 նիւսխէ ։ թիպարբյլա, գէյմէթի իսթանպոլ իչին 2 լիրա օլար. զուկիպի թաշրալար իչին տուխի սէնէտէ 300 նիւսխէ Վիրիլէրէք, վէ բօսթա բարեա սաթըլմագտա տուր։

Նիւսխէսի 40 ար բարեա սաթըլմագտա տուր։

Իլանաթ ըն սէկհէր սաթըրը Վինայի տէֆթա 3, 2 ինճի տէֆթա 2, վէ 3 ճիւ վէ սայիր տէֆթարար իչին 1 ղր. վէ իլան սրբասընա գօնտրմաեան իլանըն սաթըրը 5 ղր։

Մէքթուպ վէ սայրէկ պալաթատա Թէճէնտիկ բազարընտա վագը Ն. 41 Իբոի խանընտա Կարապէտ Եփանոսեան խամինէ կէօնդէրիլէճէք տուր։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

ՄԷՄԼԷՔԷԹԷՕՆ

Պուքրէշ, 18 յուլիս

Սէնաթօ մէճլիսի բըրէնէ օլան Թէքմիլ ուսպաստիեէթինի հավի օլան լայիհաեը գապուլ իտիպ, Մէտիլէքէթէյն իմարէթի քէնտի մէնաֆիի վէ էվրօսալ՝ըն արզուսի մուճիպինճէ, պիթարաֆ տուրարագ, քէնտի տոսիլի թէրազգեաթընա չալըշմաղընը պէեան իլէտի։

ԱՎՕԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՕԹԱՆ

Վիէննա, 14 յուլիս

Սէլիմ բաշա վէ Հիւսէյին բաշա, Գարա տաղլըլար իլէ Սբրպլըլար իւզէրինէ պէօյիւք ֆիւթուհաթլարա մաղհար օլուսուլար։

Գաթթարօ-Պօղազլարը, 14 յուլիս

Ասը միլթէնիլէրտէն չօղու, վաթանլարընա ավտէթ իթմէք իւզրէ Գարատաղտան հարէքէթ իլէտիլէր։

Վիէննա, 14 յուլիս

Հէր նէ գատար աղ իչ օլսու իսէ տէ, Պօրսատա էսհամ ֆիեաթը գավի տիր։

Ղազէթալար հալէա ասսքիրի չահանէնին ֆիւթուհաթլարընը զիբր իտիեօրլար։ Պաղը մէքթուպլարտա պաշլըճա Օսմանլը պէօյիւք զապիթանընընն ֆէննը հարպճա օլան մէհարէթլէրի մէտհ ու սէնա իլէ զիբր օլունմուշ տուր։

ՖՐԱՆՍԱ

Բարիս, 14 յուլիս

Խարիճիեէ Նազբրը տիւք Տըքազ, վագը օլան պիր սիւալէ ճէվապէն, չարգ իշլերի հագգընտա այնընալ վէրիլէն մէքթուպլարը թէպլիղ իթմէքլիյի մինասիպէթսիզ ատտ էյլէմիշ տիր։

Նազբրը միւշարիլէյհ, պիթարաֆլըգ գախտէսի, տէվլէթլէր պէյնինտէ իթթիֆագ հուսուլինէ վէ մուհարէպէյի մահտուտ գըլմաեա քեաֆի օլաճաղընը պէեան իլէ, մէմալիքին, հիւքիւմէթին էմրի պասիրէթի իւզէրինէ էմնիեէթ իթմէսինի թալապ էյլէտի։

ՄԸՍԸՐ

Գահիրէ, 14 յուլիս

Գուբօնլարը վագթինտէն էվվել թէէսիսէ իթմէքլիյի տէրիհտաղ իսէն պիր սինտիդա իլէ պիր մուահէտէնամէ իմզալանտը։

ԵՈՒՆԱՆԻՍԹԱՆ

Աթինա, 15 յուլիս

Էհալիտէ սիւքիւնէթի հալ տէվամ իթմէքտէ տիր։

Գըրալ Եօրկիեէ ֆարըթիէր նըշանը իթա օլունմասը պուրատա Ինկիլթէրրանընն Եունանիսթան հագգընտա օլան խայրխահլըղընա պիր ալէամէթ ատտ օլունուեօր։

ՍԱՐԱՖԻԷ

Լօնտրա, 18 յուլիս

Էսհամը Ռումումի աչըլտը	11
» » գաբանտը	11

Բարիս 18 յուլիս

Ֆրանսըզ ֆոնտսու 5 0/0	106 15
Էսհամը Ռումումիյէ քար.	11 10
Բումէլի շըմէնտըֆէր սէհիմլէրի	37 25
1865 իսթիգրազը	67
69 »	
1873 »	57

ԳԱԼԱԹԱ ԲԻԱԶԱՄԸ

Էսհ. Ռում. 6 յուլիս ադշամ գաբանտը	12	8
Էսհ. Ռում. 7 յուլիս սապահ աչըլտը	12	
Էն եիւքսէք	12	7
Էն աշաղը	11	39
Սաաթ 6	12	3
Իսթիգրազ 63 (Մութօն) 6 0/0 Ֆր.	61	
» 65 (Մութօն) 6 0/0	62	
» 1869 (Բինար) 6 0/0	56	1/2
» 1872 (Պօն տիւ Թրէզ. զոր) 9 0/0 լիրա սթերլ.	19	3/4
» 1873 (Բինար) 6 0/0	55	1/2
Բումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0	35	1/4

Բէրօր	փրս.	իչ եօգ
Շըմէնտըֆէր ֆայիզը		
Հէվալէսիզ	փրս.	1
Ագճէ ֆայիզի 0/0		12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Բրէտի ժէնէրալ 6 0/0 Լիր. Օսմ.		208
Սօսիէթէ ժէնէ. 6 0/0 Լիր Աթ.		131
Ստամպօլ պանգասը		352
Պանգ գօմէրսիալ		312 1/2
Սօսիէթէ օթօման Լիր. Սթէր		100
Թրամվայ 5 0/0 ղր. ք. ք		100
Լավրիօմ (մատէն)	Ֆր.	67

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100տէն	ղր.	փրս
Ինկիլիզ լիրասը	110	25
Ֆրանսըզ ալթունու	88	20
ԲՇ	89	15
Գրբմիյ ալթունու	51	20
Պէեազ մէճիտիյէ	ֆարգը	3 10
Մէճիտիյէ	ֆարգը	8 15
Պագըր	ֆարգը	40 20
Գէնիք	ֆարգը	8
Գարպոն գայմէսի գարիք		7

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ

(Մագաղը մէրլէ սատարէթիւզմանէ)

Գարատաղլը միւճէրրէտ Բօտկօրիչա ֆըրգասընը իշղալ իթմէք էֆքեարբյլա, պու կիւն տախի Բօտկօրիչա ճիվարընտա Մէտուն Թարիգի իւզէրինէ կիճէտէն իւչ պին գատար հաշրաթ կէլէրէք, եօլ իւզէրնէտ պուլունան գարաղոլ գալէալարընը թաղեիդ իթմէլէրի խապէր ալընտրղընա մէպնի, իբի թապուր ասաքիրի շահանէ վէ պիր մըգատար մուավինէ պիլ իղամ, իբի սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէտէ սաթվէթի գահիրէի Օսմանիէեէ թապաւէրի մուգավէմէթ օլամաեարագ, եիւզտէն միթէճավիզթէլէֆ, վէ պիր խայրը մէճրուհ վիրտիքլերի հալտէ, ֆիրար իթմէլէրինէ մէպնի, ասաքիրի շահանէ վէ մուավինէ ճանիպինտէն թաագիպ օլունարագ, Բիբէրնահիեէսի իչէրիսինէ գատար թարտ վէ թէպեիա իտիլմիշ, վէ պու մուհարէպէտէ ասաքիրի շահանէտէն ալթը նէֆէր խաֆիֆ եարալը, վէ մուավինտէն իբի նէֆէր չէհիտ վուգու պուլտուղու արզ օլունուր։

Ֆիյ 5 թէմուզ սէնէ 92

ԱՀՄԷՏ ՀԱՄՏԻ

(Տիկէր)

(Մէսնէտի ճէլիլի սէտարէթիւզմանէ 4 թէմուզ սէնէ 92 թարիխիյլէ Պօսնա վիլայէթի ճէլիլսինտէն վարիա օլան թէլէկրաֆնամէ տիր։)

Պանալուգա միւթէսարրըֆլըղընտան ալընըղըմ թէլէկրաֆնամէէ նազարէն, Նիյատ բէտիֆ թապուրու պին պաշըսը Մէհմէտ էֆէնտի, մաեէթինաէ տէօրթ թապուր ասաքիրի շահանէ վէ իհթիեաթիեէ պուլունտուղու հալտէ, Տէրպէնտ ճիվարընտա իճրաի չէգավէթ իթմէքտէ օլան էշգընա իւզէրինէ կէօնտէրիլէրէք, վէ Տէժպաղ տաղը ճիվարընտա Կրանտիատա էշգընաեա թէսատիֆլէ, վուգու պուլան պիր մուհարէպէտ, էշգընատան սէքսէն զոր) 9 0/0 լիրա սթերլ. 19 3/4

» 1873 (Բինար) 6 0/0 55 1/2

Բումէլի Շըմէնտըֆէր 3 0/0 35 1/4

Բէրօր	փրս.	իչ եօգ
Շըմէնտըֆէր ֆայիզը		
Հէվալէսիզ	փրս.	1
Ագճէ ֆայիզի 0/0		12

ԱԳՍԻՕՆԼԱՐ ՖԻԵԱԹԸ

Բրէտի ժէնէրալ 6 0/0 Լիր. Օսմ.		208
Սօսիէթէ ժէնէ. 6 0/0 Լիր Աթ.		131
Ստամպօլ պանգասը		352
Պանգ գօմէրսիալ		312 1/2
Սօսիէթէ օթօման Լիր. Սթէր		100
Թրամվայ 5 0/0 ղր. ք. ք		100
Լավրիօմ (մատէն)	Ֆր.	67

ԱԳՃԷԼԷՐԻՆ ԲԻԱԶԱՍԸ

Օսմանլը լիրասը 100տէն	ղր.	փրս
Ինկիլիզ լիրասը	110	25
Ֆրանսըզ ալթունու	88	20
ԲՇ	89	15
Գրբմիյ ալթունու	51	20
Պէեազ մէճիտիյէ	ֆարգը	3 10
Մէճիտիյէ	ֆարգը	8 15
Պագըր	ֆարգը	40 20
Գէնիք	ֆարգը	8
Գարպոն գայմէսի գարիք		7

ՏԱԼԻԼԻՅԷ

ՐԷՍՄԻ

(Մագաղը մէրլէ սատարէթիւզմանէ)

Գարատաղլը միւճէրրէտ Բօտկօրիչա ֆըրգասընը իշղալ իթմէք էֆքեարբյլա, պու կիւն տախի Բօտկօրիչա ճիվարընտա Մէտուն Թարիգի իւզէրինէ կիճէտէն իւչ պին գատար հաշրաթ կէլէրէք, եօլ իւզէրնէտ պուլունան գարաղոլ գալէալարընը թաղեիդ իթմէլէրի խապէր ալընտրղընա մէպնի, իբի թապուր ասաքիրի շահանէ վէ պիր մըգատար մուավինէ պիլ իղամ, իբի սաաթ տէվամ իտէն մուհարէպէտէ սաթվէթի գահիրէի Օսմանիէեէ թապաւէրի մուգավէմէթ օլամաեարագ, եիւզտէն միթէճավիզթէլէֆ, վէ պիր խայրը մէճրուհ վիրտիքլերի հալտէ, ֆիրար իթմէլէրինէ մէպնի, ասաքիրի շահանէ վէ մուավինէ ճանիպինտէն թաագիպ օլունարագ, Բիբէրնահիեէսի իչէրիսինէ գատար թարտ վէ թէպեիա իտիլմիշ, վէ պու մուհարէպէտէ ասաքիրի շահանէտէն ալթը նէֆէր խաֆիֆ եարալը, վէ մուավինտէն իբի նէֆէր չէհիտ վուգու պուլտուղու արզ օլունուր։

Ֆիյ 5 թէմուզ սէնէ 92

ԱՀՄԷՏ ՀԱՄՏԻ

(Տիկէր)

(Մէսնէտի ճէլիլի սէտարէթիւզմանէ 4 թէմուզ սէնէ 92 թարիխիյլէ Պօսնա վիլայէթի ճէլիլսինտէն վարիա օլան թէլէկրաֆնամէ տիր։)

Պանալուգա միւթէսարրըֆլըղընտան ալընըղըմ թէլէկրաֆնամէէ նազարէն, Նիյատ բէտիֆ թապուրու պին պաշըսը Մէհմէտ էֆէնտի, մաեէթինաէ տէօրթ թապուր ասաքիրի շահանէ վէ իհթիեաթիեէ պուլունտուղու հալտէ, Տէրպէնտ ճիվարընտա իճրաի չէգավէթ իթմէքտէ օլան էշգընա իւզէրինէ կէօնտէրիլէրէք, վէ Տէժպաղ տաղը ճիվարընտա Կրանտիատա էշգընաեա թէսատիֆլէ, վուգու պուլան պիր մուհարէպէտ, էշգընատան սէքսէն ալթը նէֆէր խաֆիֆ եարալը, վէ մուավինտէն իբի նէֆէր չէհիտ վուգու պուլտուղու արզ օլունուր։

Ֆիյ 5 թէմուզ սէնէ 92

ԱՀՄԷՏ ՀԱՄՏԻ

(Տիկէր)

(Մէսնէտի ճէլիլի սէտարէթիւզմանէ 4 թէմուզ սէնէ 92 թարիխիյլէ Պօսնա վիլայէթի ճէլիլսինտէն վարիա օլան թէլէկրաֆնամէ տիր։)

Պանալուգա միւթէսարրըֆլըղընտան ալընըղըմ թէլէկրաֆնամէէ նազարէն, Նիյատ բէտիֆ թապուրու պին պաշըսը Մէհմէտ էֆէնտի, մաեէթինաէ տէօրթ թապուր ասաքիրի շահանէ վէ իհթիեաթիեէ պուլունտուղու հալտէ, Տէրպէնտ ճիվարընտա իճրաի չէգավէթ իթմէքտէ օլան էշգընա իւզէրինէ կէօնտէրիլէրէք, վէ Տէժպաղ տաղը ճիվարընտա Կրանտիատա էշգընաեա թէսատիֆլէ, վուգու պուլան պիր մուհարէպէտ, էշգընատան սէքսէն քիչի թէլէֆ իտիլմիշ, վէ պիզանէն իչ չէհիտ օլմուշ, վէ սէօրթ քիչի եարէլէնմիշ տիր։ Ասաքիրի մէրգումէ հալէա էշգընաեը թաագիպ իթմէքտէ տիր։

Ցիկէր

(Ֆիյ 4 թէմուզ 92 թարիխիյլէ Նիշ վիլայէթէսարրըֆլըղընտան մաղամը սատարէթ իւզմանէէ մէվրուտ թէլէկրաֆնամէ տիր)

Պու սապահ միրիլիվա Հասան բաշա Պոսօվէպէյ, վէ Սէլամի բաշա Զբրօվօ գարիեէլէրինէ տօղրու հարէքէթ իթտիկի կիպի, պէշ թապուրլա օրթա գօլտան կիտէն ֆէրիդ Սիւլէյման բաշա մուհարէպէսիզ Պապինա Կլավա իսթիհքեամընը զապթ էյլէտիկի, վէ Սբրպլըլար բիւճաթը գահգարա իլէ չիթտէն իչէրի կիրտիկի, չիմտի Շէհր քէօյիւ գայմագամլըղընտան ալընան թէլէկրաֆտա խապէր վիրիլտիկի, վէ Սբրպլըլարըն թուֆթուղլարը մուհիմմ նօգթալարը պիլա մուհարէպէ թէրբլէ, սավուշմալարը ինայէթի էղէլիեէնին ասարը գուտսիեէսինտէն տիր։

—Լէվանթ Հերալտ զազէթասընա քէշիտէ օլունան թէլէկրաֆնամէնին թէրճէմէսի տիր։

Վիտին 17 յուլիս

Ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Հաֆըզ բաշա Ագ Բալանգատա պիր ֆիթուհաթ տատ հեռ.

Օսմանլը արաղիսի իւզէրինտէ Սբրպլըլարըն եաբտրգտարը մէթէրիսլէր, ասաքիրի Շահանէ թարաֆընտան սիւնկիւլեր իլէ զապթ օլունտու, վէ Սբրպ ասաքիրի Սբրպիսթանա սիբիւլտիւ։

Իզվոր մուհարէպէսինտէն սօնրա, Օսման բաշա, Լէշիանէ նամ Սբրպ ժէնէրալընն իսթիտասը իւզէրինէ, մաղթուլարը թօբլաեըպ տէֆն իյլէմէք իչին ալթը ատաթ միւթարէքէ օլունմասընա միւսաատ իթտի։

—Բօմա սէֆարէթի պաշ քիթապէթինէ, միւթէմաեիչ բիւթպէսիյլէ Պէրլին սէֆարէթի իքինճի քեաթիպի Միսադ էֆէնտի, վէ մէզքուր իքինճի քիթապէթէ, սանիեէ իլէ Բէթբրսպուրգ սէֆարէթի աթաշէլէրինտէն Մահմուտ Նէտիմ պէյ թայեէն գըլընմըշ տըր։

Լա Թիւրքի զազէթասը, Վիտին մուխպիրինտէն աթիսէքի թէլէկրաֆլարը ախշ էյլէմիշ տիր։

Վիտին, 18 յուլիս

Նիշտէն ալընան սահիհ խապէրլէրէ կէօրէ, ասաքիրի շահանէ Սբրպլըլար իւզէրինէ հիւճում իտիլ, պունլար պիր գաչ մուհարէպէտէ մաղլուպ օլմուշլար, վէ հէր եէրտէ մէվգըլարընը թէրք իտիլ, վէ Սիւլէյման բաշանըն ֆըրգայի ասքէրիեէսի թարաֆընտան գօվալանարգլարը հալտէ ալէլ ատէլ Սբրպիաեա կիրմիշլէր տիր։

Պէզիանինին ֆըրգասը, սօն մուհարէպէ իւզէրինէ նիհաեէթ տէրճէտէ զայրէթտէն տիւշմիւշ օլուպ, պու կիւն եա եարընն Զաիչարտա վուգուի իհթիմալտէն օլան եէնի պիր հիւճուսա գարշը գօեամաեաճագ կիպի կէօրիւնիւեօր։

Վիտին 18 յուլիս

Սիւլէյման փաշա հաղրէթլէրի, Պապինա Կլավա եօլունտա գարմագարընը Սբրպիաեա գաչմագատա օլան Սբրպլըլարը կէրի սիւրտիւքտէն սօնրա, Սբրպիսթանընն իւզէրինէ տօղրու եիւրիւմէքտէ տիր։ Միւշարիլէյհին օրտուսու իւչ գօլա թագսիմ օլունուպ, սաղ գօլու Հասան փաշա վէ սօլ գօլու Մէլամի փաշա, վէ օրթա գօլու քէնտիլէրին գօմանտասընտա տրը։

Հաֆըզ փաշա հաղրէթլէրի Ագ Բալանգատա Սբրպլը արը քեամիլէն թարումար իթտի։ Պէշ սաաթ մուհարէպէտէն սօնրա, տիւշմէն մէվգըլարընը վէ էօլիւլէրինի վէ պիր չօգ թիւֆէնք վէ միւհիմմաթ թէրք իթտի։

—Լէվանթ Հերալտ զազէթասը, Վիտին մուխպիրինտէն ալտըղը շու աթիսէքի թէլէկրաֆլարը պու սապահ իլավէ թարիգի իլէ նէշր էյլէմիշ տիր։

Վիտին, 18 յուլիս

Սիւլէյման փաշանըն ֆըրգասը, Նիշավանընն սաղ գըեեսը իւզէրինտէ տիւշմէնէ դալմէպէ իթմիշ օլտուղու խապէր վերիլիեօր։

Սբրպլըլար Կըրիւշէվաչա գատար կէրի սիւրիւշիւլէր։ Ասաքիրի շահանէ անգարիպ Զաիչար իւզէրինէ հիւճում իտէճէք տիր։

18 ...

Պու սապահ (սալը) սաաթ 10 տա 18 թապուր Սբրպ ասքէրի Զաիչարտան հարէքէթլէ, Օսման փաշանընն Իզվորտա թութմուշ օլտուղու մէվգըլարը իւզէրինէ հիւճում իթտիլէր։ Մուհարէպէ հալէա տէվամ իթմէքտէ իսէ տէ ֆիւթուհաթ ասաքիրի շահանէ թարաֆընտա օլաճաղը զանն օլունուր։ Զաթէն Օսման փաշա հաղրէթլէրի Սբրպլըլարտան պէշ թօր, 2 ճէպխանէ սանտըղը վէ 7 պարկիր զապթ իթտի։

Պու սապահ 500 Զէրքէստէն իպարէթ պիր պէօլիւք Հալօվատան Սբրպիաեա կէչիպ, 150տէն զիեատէ Սբրպլը էօլտիւրտիւլէր, վէ Բէմիչ քէօյիւնիւ եաղբպ, Շարքէօյտէն պիր չօգ չէյ եաղմա իթտիլէր։ Տիւնքի բազար իրթէսի կիւնիւ իւչ պէօլիւք ասաքիրի շահանէ, պաշ գօմանտան Սիւլէյման բաշա հաղրէթլէրինին թահթը գօմանտասընտա օլարագ, Հասան բաշա իլէ Սէլանի բաշա հէր պ՝ըրի պիրեր պէօլիւք գօմանտա իթմէքտէ տիրլէր) իլէրի վարաղընը Սբրպ ասաքիրի կէօրտիւքտէ, մուհարէպէ իթմէքտէիզ, Պապինա-Կլավա թարիգի իլէ Սբրպիաեա չէքիրտիլէր։

Սբրպ հուտուտունուն Պէլգրաճիգտէն էօթէսի եօլ աչըգ տրը։

Կէչէն ճիւմաա իրթէսի կիւնիւ Հաֆըզ բաշանընն Ագ-Բալանգատա քէսպի ֆիւթուհաթ իյլէտիյի թաստիգ օլունտու։

—Ցարտ տիւ Պոսֆորուն սչէնանընա կէօրէ, պիր խայրը Ռուս նէֆէրաթ վէ զապթանը, քէօյլիւ գբեաֆէթինտէ օլտուգլարը հալտէ, կէօնիւլլիւ մագամընտա Մէմլէքէթէյնտէն Սբրպիսթանա կիթմէքտէ իմիշլէր։

—

ԻԼԱՆՆԱՄԻ

Հուպպու վաթան թէշվիգիյլէ սէֆէրէ կիտէն ասաքիրի մուավինէ արասընա պաղը շագը վէ ույղունսուզ ատէմլէր գարբեշբպ, էնտի բահտէ բասթ կէլտիքլէրի քէոյլերտէ էհալիի միւթիէեէ զուլմ ու թէատտի իթմէք վէ մալ վէ էշեալարընը զասպ իյլէմէք կիպի շէգավէթէ ճէսարէթ իթմէքտէ օլտուգլարը խապէր ալընը։ Ասաքիրի մուավինէնին վազիֆէլէրի, միճէրրէտ մուհաֆըզալի վաշան իշին մէվգիի հարպիէեէ կիտերէք, խըտմէթի ասքէրիեէտէ պուլունմագտան իպարէթ պուլունտուղունտան, պունլարըն իշինտէ շէգավէթէ սիւլիւք իլէ, էհալի հագյարընտա իճրաի մէզալիմ վէ թէատտիեաթա ճիւրաթ իտէնլէր հէր նէրէտէ պուլունուր իսէ թութուլուպ, տէրհալ իտամ օլունաճագլարը, վէ իտարէ վէ գօմանտանլարընա մէմուր օլանլարըն վէ սէրկէրտէլէրինին շէտիտէն թահթը մէսուլիեէթէ ալընաճագլարը ճիւմլէնին մալիմիւ օլմագ իշին իլան գելընը։

24 ճէմազիւլ ախըր Վէղիրի ազզամ
Սէնէ 93 Մէհմէտ Ռիշտի

Էվվէլքի կիւն բասթա իլէ Վիէնատան կէլէն զաղէթալար, Ավսթրիա տէվլէթինին Դրէգ լիմանընը գարամասը, պիթարաֆլըզա ռիաեէթ իշին օլտուղունու պէեան իտիեօրլար։

—Կէշէն կիւն Մբսբրատան կէլէն պիր ալայ ասքէրին պու կիւնլէրտէ Սօֆիաեա կէօնտէրիլէճէկինի Իսթանպօլ զաղէթասը եազբեօր։

—Կէշէն բազար կիւնիւ Միահաթ բաշա հաղրէթլէրի Պէյգօղ սահրասընտա թալիմ օլունմագտա օլան կէօրէք, իբի իւչ կիւն իշինտէ թալիմճէ իթտիքլէրի թէրագգըտան մէնունուն օլտուգլարը միսիլլու, նէշր օլունանի-զամանամէի տախի ասքիրի մէրգումէ գարշըսընտա գրաաթ պուեուրմուշ, վէ քեաֆֆէսի միւնտէրիճաթընա ռիաեէթ իտէճէքլէրինի պէեան իթտիքլէրի իշտիրմիշ տուր։

—Տրինա վէ Պէլինա ֆբրգաի ասքէրիեէսի գօմանտանը ժէնէրալ Ալիմ բիշ թարաֆընտան ալաֆրանկա յուլիս 4 թարիխլէյլէ Սբրպիսթան հարպիեէ միւտիրիեէթինէ կէօնտէրիլմիշ օլան էսամի շաբօրթօնուն պիր սուրէթի, էվրօպա զաղէթալարընտա կէօրիլմիշ օլտուղունտան, թէրճէմէսի պէրվէճէհի աթի պէեան օլունուր։

«Տիւն Սբրպ ասքիրի Պօեուգլու ատալարը ճիվարընտա Տրինա նէհրինի կէչտի։ Ասքիրի մէրգումէնին նբսֆը նէհրի կէչտիքտէն սոնրա, Օսմանլըլար պու հարէքէթի կէօրտիւլէր։

«Օսմանլըլարըն չարգաճըլարը աթէշ իթմէքլիկէ պաշլատըլար իսէ տէ, պիզ տէրհալ անլէրին աթէշլէրինի տուրտուրթտուգ։

«Պիր չէրկէք սոնրա, ասքիրի Օսմանիեէ իւղէրիմիզէ հիւճում իթտիլէր, լաքին կէրի սիրիլտիլէր։ Պէլինա գարշըսընտա, Օսմանլըլարըն մուհարէպէ ուսուլի իւղրէ տիզիլի օլան վէ թօր թէտարիքեաթը կէօրմէքտէ պուլունան քիչլիեէթլի պիր ֆբրգասընա թէսատիֆ իյլէտիք։ Պու թէսատիֆին իւղէրինէ, պէն ասքէրիմէ թօրճու մուհարէպէսի պաշլատարագ, վէ տիկէր թարաֆտան թօբլարըմըզը տէօնտիրիլէ պիր հարէքէթի հարպիեէ իճրասընտա պուլունարագ, պու սուրէթլէ տիւշմէն թութտուղու մէվգիլէրի թէրք իթտիրմէքլիկէ մէճպուր օլտու։ Պիզ շիտտէթլէ Օսմանլըլարը գօվալատըգ, վէ մուհարէպէ հէման ագշամա գատար սիւրտիւ։

«Օսմանլըլար Պէլինա տիվարլարընը արգասընա իլթիճա իթտիլէր։ Պիզ պիր Օսմանլը սանճաղը, խայլըճա թիւֆէնք, քիւլլիեէթլի ինէք վէ պարկիր զապթ իթտիք։ Պիր չօգ Պօշնագլար պիզիմ օրտուումուզա իլհագ օլտուլար։ Թէքմիլ Բօսավինա էհալիսի սիլահ ալտը։»

—Թունա նէհրինտէ իշլէեէն Ավսթրիա վաբօրու գումբանեասընը իտարէի ումումիեէսի Թարաֆընտան Վիէննա զաղէթալարընա աթիտէքի նօթա կէօնտէրիլմիշ տիր։

Թիցա նամ վաբօրուն վուգուաթը, եանի Սիպ շէհրի եագընընտա Թունանըն Սբրպ սահիլինտէն իւղէրինէ ատէշ իտիլմէսի օգատար պիւեիւք էհէմմիեէթ վիրէճէք մատտէ տէկիլ տիր։

Թահգբգաթը վագբաեէ նազարէն, Սբրպ ասքիրի ըէտիֆէսի՝ սապահ շէֆֆագընընն նիմ գարանլըղընտան ալտանարագ, սէֆինէեի մէզքիւրէեի պիր Օսմանլը հարպ սէֆինէսի զանն իթմիշ տիր։ Պինաէն ալէյհ Թունա նէհրինտէ իշլէեէն գումբանեա վաբօրլարընա, գօլայճա թէֆրիդ իտիլմէք իւզրէ, պիւեիւք սանճագլար ասրըմասը ուսուլ իթթիխաղ գելընմըշ տըր։ Իմ տի պունտան անլաշըլմագտա տըր քի, պու վագբա պիր եանլըշլըգտան իւլերի կէլմիշ տիր։ Կէրէք Սավա վէ կէրէք Թունա նէհրլէրինտէ սէյրի սէֆֆաեին պիլա միշքիլաթ տէվամ իթմէքտէ օլուպ, իշլէր ասլա գաթթ իանանան

նի թէմամիյլէ զապթ իյլէմիշ տիր։

—Պէրլինտէն եազարգլարընա կէօրէ, Ավսթրիա հիւքիւմէթի մուհարէպէ հազիրլըղը կէօրմէքտէ իմիշ։

—Ժէնէրալ Ժագ Խրվաթ օլուպ, վէ խայլի վագբթան պէրի Սրբպիսթանըն խքամէթի ասքէրիեէսինտէ պուլունարագ, մալիւմաթը վէ ճէսարէթի սաեէսինտէ Սրբպիսթանըն էն էեի զապթիլէրինտէն պիրի օլմուշ տուր։ Երքեանը հարպ մէքթէպի վէ Գրակիւեէվաստաքի թօր ֆապրիգասը, միւմանիլէյհին թէշվիգիյլէ ինչա իտիլմիշ տիր։ Վէ միւտտէթի մէտիտէ մէզքիւր մէքթէպի քէնտիսի իտարէ իթմիշ տիր։ Սրբպիսթանըն, խուլհ վագթինտէ մալիք օլտուղու ժէնէրալ Պլանավաչըն վէֆաթընտան պէրի, Սրբպ օրտուսունտա ժէնէրալլըգ մէնէտինի հաեիզ օլան օլմամըշ տրը, վէ իշթէ տահա կէչէնտէ ահվալը հազրբէ սէպէպինտէն բրէնս Միլան ժագը, ժէնէրալ Պլանավաչա խալէֆ օլմագ իւզրէ, ժէնէրալլըգ մէնէտինէ թէրֆի գելմըշ տրը։

(Սէմաֆոր տը Գոնթանթինոբ)

—Ռուսիա զապիթանլարընտան Ալմանեա վէ Ավսթրիա համամիարընտա պուլունանլար Ռուսիաեա ավտէթլէ, մէնսուպ պուլունտուգլարը ալայլարտան այրըլմամագ իւզրէ էմր ալմըշլար տրը։

—Թայմս զազէթասընըն Պէրլինտէն ալտրը պիր թէլէկրաֆնամէ, Ռուսիանըն Գարատէնիզ տոնանմասընը տոնաթմագտա, վէ Սրբպիա իլէ Մէմլէքէթէյնէ սիլահ կէօնտէրմէքտէ օլտուղունու խապէր վէրիեօր։

—Պէրլիքրատտան Նայի Ֆըրէյէ Բըրէս զազէթասընա եազարգլարընա կէօրէ, Սրբպլբար Գարատաղըն թէվֆիքինէ բազի օլմաբպ, «տիլէնճի Նիգօլաեա թաշլըգ տաղլարը քիֆաեէթ իթմէ՞զ մի», տէրլէր իմիշ։

—Ռում բաթրիյի ըիւթպէթլու էֆէնտի հազրէթլէրի Ռում թէպաասընը իեանէյի հարպիեէեէ թէշվիգ եօլունտա պիր պէեաննամէ եազարարագ էվվէլքի կիւն պիլճիմէ բայիթախթ Ռում քիլիսէլէրինտէ օգուրթմուշ տուր։

—Բակիւղատան ալընան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, Սրբպ վէ Գարատաղլարը մաղլուպ օլուրլար իսէ, միլքի իշինտէքի տաղլարա չէքիլիպ, մուհարէպէյի հայտուտալուղա չէվիրմէք էֆքեարընտա պուլունուեօրլար վէ ժէնէրալ Զագ մուհարէպէտէ մաղլուպ վէ մէճբուհ օլտուղունտան, եէրինէ տիկէր պիր գօմանտան թայեին օլունմուշ տուր։

—Դասքմ փաշատա սաքին Ռիզէ խանէտանընտան Հասան պէյ մալիք օլտուղու իւշ տիրէքլի Նավի նամ սէֆինէսինի օն պին լիրաեա ֆիրուխթի իլէ պին նէֆէր կէօնիւլլիւ «եազարագ սանճագլար իլէ բազար կիւնիւ Պապը սէրասքէրիեէ կիթմիշ տիր։

—Ավսթրիա զազէթալարընա Բակիւզատան յուլիա 11 թարիխէ չէքիլմիշ օլան պիր թէլէկրաֆ մաէլինէ նէզարէն, եէվմի մէզքիւրտէ ալթը պին նէֆէր Գարատաղլը, Միւսլիման քէօյլիւլէրինտէն մուխալիֆէթ կէօրմէքսիզին Գելէգ թէբէլէրինի զապթ իթմիշլեր տիր։

Պէլկրատտան ալընան բէամի պիր թէլէկրաֆտա չէօյլէ օգունմուշ տուր։ Բավլըմիչ վէ Պօսդովիչ նաման վոյվոտալար իլէ սայիր բէյիսի էշգբեալար, պէրապէրլէրինտէ 6000 Գարատաղլը վէ Հէրսէքլի պուլունտուղու հալտէ Գլէքի զապթ իթտիլէր։ Պիլճիր վէ Ընթոչ ճիվարընտա վագբ ալթը բարէ Միւսլիման քէօյիւ Գարատաղ պէյինէ ըզաբ տէխալէթ իթտիլէր վէ քէնտիլիլէր տէ Մօսթարա գարշը եիւբիւմէք իչին օրտուեա տախիլ օլտուլար։

—Հան նամ Մաճար զազէթասը տեեօր քի Ավսթրիա հիչ պիր վագբթ Սրբպիա վէ Գարատաղընը պէօյիւմէսինէ բազի օլմաեաճագ տրը։ Սրբպլբար զալիպ օլուրսա, Ավսթրիա չօգ չօգ իթսէ, տէվլէթի Ալիէեէ Ըզվօրնիք գալէասընընը թէրքինի իխթար իտէպիլիր։ Սրբպլբար մաղլուպ օլուրսա, Ավսթրիա Սրբպիանընը թագսիմինէ մանի օլաճագ, վէ էկէր Ռուսիա գուրունթուլարընտան վազ կէչմէզսէ, պիզտէ (Նէմցելիլէր) Սրբպլբարա գարշը գբլբճ չէքճէյիզ։ Վէքեալէթ գօնթ Անտրասինին էլինտէ օլտուգճա, Ավսթրիա հէր ֆէտաքեարլըղը կէօզէ ալտրրաբագ Ռուսիաեա ույմաեաճագ տրը։

—Կէչէն կիւն սաաթ օն բաատէլէրինտէ պիր սիւարի ասքէր քէօբրիւտէն սիւրաթլա աթընը գօչտուրթմագտա իքէն, պիր Խրվաթը տէվիրիպ, պիչարէնին եիւզիւ ճիւզիճէ եարէլէնմիշ տիր։

—Սատրազամ հազրէթլէրի էվվէլքի կիւն մապէյնի հիւմաեունա ազիմէթլէ, խայլը վագբթ հուզուրու Շահանէտէ պուլունտուգտան սօնրա, Թօբխանէեէ կիտերէք, Ռիզա բաշա հազրէթլէրիյլէ պիր վագբթ միւզաքերէ իթմիշլեր, վէ օրտան պիրլիքտէ Պապը սերասքէրիեէ կէլերէք ումուրու ասքէրիեէ միւթաալլիգ պիր մէճլիս ագա իթմիշլեր տիր։ Սատրազամ հազրէթլէրի օրտան Շուրաի տէվլէթէ ազիմէթլէ, Միհհաթ բաշա հազրէթլէրիյլէ խայլի միւզաքերէ իթմիշլեր տիր։

—Վալիտէ սուլթան հազրէթլէրինին սարրաֆլարը Խրիսթաքի էֆէնտի հազրէթլէրինին մէսարիֆի հարպիեէ իշին իքի պին լիրա իեանէ վիրտիկինի եազմըշ իտիք։ Միշարիլէյհ պու տէֆա պու իեանէսինէ 700 լիրա տահա զամմ իթմիշ տիր։

—Ռումանթ էմինի Քեանի բաշա հազրէթլէրի մէմուրիեէթի մախսուսէ իլէ տիւն Թունա վիլաեէթինէ ազիմէթ իթմիշ տիր։

—Էտիրնէ վիլաեէթի վալիսինին Իսլիմիեէ ճիհէթինի տէվը, վէ ահվալինի թահգիգ իթմէկլերինէ էմր վերիլտիկի կիւլի, Թունա վալիսի տախի վիլաեէթին հէր թարաֆընը տէվը իթմէկէ մէմուր օլմուշլար տրը։

—Դօրէսբօնտանս Պիւտա—Բէշթէ նամ զազէթաեա յուլիա 6 թարիխիյլէ պիր մուխպիրի թարաֆընտան աթիտէքի հավատիս կէօնտէրիլմիշ տիր։

Պէլկրատ բէամի թէլէկրաֆլարընին ինանանըրմագ իսթէտիքլերի կիպի Սրբպլբարը հալի օ դատար տէյիլ տիր։ Սրբպլբար քիւլլիեէթլի զաեաթ վէրմիշլեր, վէ քէնտիլէրինին իլք չէվգ ու խայիշլերինէ խայլիտէն խայլի նօգսան թարի օլմուշ տուր։ Պապինաղլավա նամ իլք մուհարէպէտէ Զէրնաեէֆ ասքէրինտէն իքի պինի թէլէֆ օլմուշ տուր։ Վէ պունլարընը իչինտէ 30 զապթ վար իմիշ։ Ռունտան մաատա 1200 Սրբպլբ մէճբուհ օլմուշ տուր։

Ցբրինա առաքիրինտէն տիւն Պէլկրատա 115 մէճբուհ կէթիրիլմի։ Ռունլարընը էքսէրիսի կէօնիւլլիւ օլուպ՝ պունլար խքեանէթէ տիւշար օլտուգլարընտան թէշէքքի իտիեօրլար իմիշ։ Էկէր պու քէյֆիեէթէ տիւէլի մուաղզամա միւտախէլէ իյլէմէղլէր իսէ, Սրբպլբլարընն աթբպ թարթմալարը չարբդ պիթէճէք տիր։ Սանաբգլարատա բ տրա եօգ տուր վէ պանդնօթլար իմալրընա իսթիխամ օլունաճագ մալինա հէնուզ կէլմամիշ տիր։

—Կալիչիաա վագբ Լամպէրկ շէհրինտէն Բէշթատա թապ օլունան Լօյտ զազէթասընա յուլիս 5 թարիխիյլէ ատիտէքի թելէկրաֆ քէշիտէ օլունմուշ տուր։

Էվվէլքի կիւն Զիանիք նամ զազէթաեա քէշիտէ օլունան թելէկրաֆա պագբլբրսա, միւքէմմէլ թօբլարը պուլունան էլլի պինտէն միւրէքքէպ պիր Ռուսիա օրտուսու, Ռուսիա արազիսի իւզերինտէ վագբ Պօրտի Լամպէրկ խաթթը իւզերինտէ վագբ տէմիր եօլ քսթասիօնունա կէլմիշ տիր։ Պունտան մաատա, Գազագլարլա տօլու 40 վակօն տախի կէլմիշ տիր։ Պու դազագլար ժիթմօվիր, վէ Բաչիօպլօգ նամ մէվգբլրը թուրթմուշլար տրը։ Բաչիօպլօգ, Կալիչիա հուտուտունտան սօնրա Ռուսիանըն պիրինճի մէվգբֆը տրը։ Իշպու հավատիսի Կազէթ տ'Ավկսպուրկ տախի թաստիգ իթմիշ տիր։

(Սէրայի հիւմաեունտա սէլթիյնի ազմա հազարթբյլա, հարէմի հիւմաեուն տայիրէյի փախիրէսի վէ պազը պէնտէկեանընն միւֆրէտաթ տէֆթէրի տիր։)

	Լ.	Օսմ.
		Ղրշ. ատէտ
Տէվլէթլու իսմէթլու Պէհիճէ սուլթան էֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու իսմէթլու Սէնիհէ սուլթան էֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու իսմէթլու Հատիճէ սուլթան էֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու իսմէթլու Ֆէհիմէ սուլթան էֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու իսմէթլու սաչ գաստըն էֆէնտի հազրէթլէրի	20000	200
Տէվլէթլու նէճապէթլու Օչլահէտտին էֆէնտի հազրէթլէրինին վալիտէյի միհթէրէմէլերի տէվլէթլու իսմէթլու իբրինճի գաստըն էֆէնտի հազրէթլէրի	25000	250
Տէվլէթլու իսմէթլու իչիւնճիւ գաստըն էֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու իսմէթլու տէօրտիւնճիւ գաստընէֆէնտի հազրէթլէրի	10000	100
Տէվլէթլու խազինէտար ուսթա հազրէթլէրի	2000	20
Իֆէթլու իքինճի խազինէտար գալֆա հազրէթլէրի	2500	25
Հարէմը հիւմաեուն ճէնապը միւլիքեանէտէ պուլունան գալֆալարընն պաղըլարը թարաֆընտան	1970	197
Տար իլ սաաաէթ իլ չէրիֆէ աղասը տէվլէթլու ինայէթլու Սիւլէյման աղա հազրէթլէրի	40000	400
Միհտիւլեայի սալթանաթը սէնիյեէ քէթխիւտասը աշուֆէթլու Սալիհ էֆէնտի հազրէթլէրի	15000	150
Միհտիւլեայի սալթանաթը սէնիյեէ պաչ աղասը սաաատէթլու Մէսուտ աղա հազրէթլէրի	5000	50
Խազինէ վէքիլի սաաատէթլու Ռիսթէմ աղա հազրէթլէրի	15000	150
Սէր մէսահիպ հազրէթի չէհրիեարի սաաատէթլու Բաչիտ աղա հազրէթլէրի	10000	100
Իքինճի մէսահիպ իզզէթլու Էմին աղա	5000	50
Իչիւնճիւ մէսահիպ իզզէթլու Ասպարլմահիպ աղա	3000	30
Տէօրտիւնճիւ մէսահիպ իզզէթլու Ճէվհէր աղա	2500	25
Միհտիւլեայի սալթանաթը սէնիյեէ պաչ գաբու օղլանը իզզէթլու Շաքիր աղա	5500	55
Միհտիւլեայի սալթանաթը սէնիյեէ իչիւնճիւ աղասը իզզէթլու Ասլարլմահիպ աղա	2500	25
Միհտիւլեայի սալթանաթը սէնիյեէ դահվէճի պաչըսը սաատէթլու Իսրահիմ էֆէնտի	10000	100
Հարէմը հիւմաեուն լէվազիմ միւտերի սաատէթլու Միւէյյան Ֆայիզ էֆէնտի	10000	100
Լալա Սինանի վէ Ալի աղալար թարաֆլարընտան Գօմիսիօն վէզնէսինտէ հինի թաատատա ֆաղլա զուհուր իթմէքլէ զամմ օլունմուշ տուր	1000	10
	100	1
	257800	2578

(Շուրայի տէվլէթ տայիրէսինտէ աչրլան իեանէնին տէֆթէրինէ գայտ օլունան զէվաթըն իսիմլէրիյլէ մրգտարը իեանէլերինի միւպէյեին ճէտվէլ տիր)։

	Լ.	Օսմ.
		Ղրշ. ատէտ
Շուրայի տէվլէթ ազասընտան պաչ քեաթիպ սաատէթլու Իզզէթտին պէյ էֆէնտի հազրէթլէրի	1000	10
Շուրայի տէվլէթ գալէմի սէր խալիֆասը իզզէթլու Աթա պէյ իֆէնտի	400	4
Եվրագ միւտիրի մուավինի իզզէթլու Մաղհար պէյ	200	2
Մուավինլերատէն իզզէթլու Սատրգ պէյ էֆէնտի	400	4
Իզզէթլու Հաֆըզ Վէհպի էֆէնտի	400	4
Իզզէթլու Մէհմէտ Լամին էֆէնտի	400	4
Իզզէթլու Ալի պէյ	300	3
Ըիֆաթլու Մէհմէտ էֆէնտի	100	1
Ֆիհրիսթ օտասը միւմէեիզի իզզէթլու Բէրթէվ էֆէնտի	200	2
Միւլազիմլերատէն ըիֆաթլու Հասամէտտին էֆէնտի	50	1/2
Ըիֆաթլու Նազմի էֆէնտի	100	1
Ըիֆաթլու Միհիտտին էֆ.	400	4
Ըիֆաթլու Մուսթաֆա պէյ	100	1
Ըիֆաթլու Նէշէ պէյ	800	8
Իզզէթլու Զիեա պէյ	500	5
Էսաա պէյ	100	1
Իզզէթլու Սիւպհի էֆէնտի	300	3
Եվրագ օտասը խիւլէֆասընտան ըիֆաթլու Հագդը էֆ	50	1/2
Ըիֆաթլու Մուխթար էֆէնտի	50	1/2
Ըիֆաթլու Հիւսնի էֆէնտի	50	1/2
Ըիֆաթլու Հասան պէյ	100	1
Ըիֆաթլու հաճի Իսրահիմ պէյ	100	1
Մասչ քեաթիպի Ֆիւթուվէթլու Ասրոուլլահ էֆէնտի	100	1
Շուրայի տէվլէթ գալէմի խիւլֆասընտան ըիֆաթլու Ֆէհիմ պէյ	100	1
Ըիֆաթլու Նայիլի պէյ	50	1/2
Ըիֆաթլու Ֆուատ պէյ	50	1/2
Ֆիւթուվէթլու Ֆուատ պէյ	100	1
	Ղրշ.	Մէճ.
Ֆիւթուվէթլու Մէհմէտ էֆ.	40	2
	Ղրշ.	Լ. Օ.
Ֆիւթուվէթլու Ֆայիզ պէյ	100	1
Խիլուսի պէյ	50	1/2
Խալիտ պէյ	50	1/2
Հագդը պէյ	100	1
Հալեթ պէյ	25	1/4
Համիտ էֆէնտի	50	1/2
Զիեա պէյ	100	1
Ըիշտի պէյ	100	1
Մէհմէտ Սալիհ պէյ	50	1/2
Բաչիտ պէյ	50	1/2
Սէլահէտտին պէյ	50	1/2
Գէհատտին պէյ	500	5
Զայիդ պէյ	50	1/2
Ասիմ պէյ	100	1
Ֆուատ պէյ	100	1
Ազիզ պէյ	50	1/2
Սալիհ պէյ	50	1/2
	Ղրշ	Մէճ
Լութֆի պէյ	20	1
	Ղրշ.	Լ. Օ.
Հիքմէթ պէյ	50	1/2
Լաթիֆ պէյ	50	1/2
Միւրէյեա էֆէնտի	50	1/2
	8285	

Նալընըզ սէքիզ սին լքի եկուպ սէքսէն պէշ ղրուշ տուր։

Թիւթիւնլէրին պիչիլմէզտէն էվ-
վէլ եաղբլարագ, վէրկինին էվվէլտէն
ալընմասը հագդընտա իւչ սէնէ էվ-
վէլ Թանզիմ օլունան նիզամըն թէպ-
տիլ իտիլտիկի իշիտիլմիշ տիր։

—Տիւն սապահ քեաֆֆէյի վիւքէ-
լայի ֆիխամ հազարաթը Սատրազամ
հազրէթլէրինին եալբլարընտա թէճէմ-
միւ իտէրէք, ագտը միւզաքէրէ իթ-
միշլէր, վէ Սապահ իլէ Պասիրէթ զա-
զէթալարընընրիվաեէթինէ կէօրէ, միւ-
զաքէրէլէրինին էսասը միլլէթ մէճլիսի-
նին սուրէթի թէշքիլինէ տայիր պու-
լունմուշ տուր։

Վագէթ նամ Օսմանլըճա զազէթա-
նըն զանընընա կէօրէ իսէ, մէզքիւր
մէճլիստէ մէվզուի պահս օլան մատ-
տէ, Գլէգ լիմանընընն Ավսթրիա տէվլէ-
թի թարաֆընտան պիրտէն պիրէ գա-
բատըլմասը խուսուսու օլուպ, տէվլէ-
թի Ալիեէ ճանիպինտէն մուազզամ
տէվզէթէր, վէ Ավսթրիա տէվլէթի
իլէ պու պապտէ վուգու պուլան վէ
վուգու պուլաճագ օլան տիբլոմաթճա
մուխապէրաթ հագգընտա խայլի միւ-
զաքէրաթ ճերէեան իթմիշ տիր։

—Մէհմէքէթէյն իմարէթինին Պէ-
ռարապիա հուտուտ ասքէրինին գօ-
մանտանը Մ. Կրիկօր Գանտիլ պուրա-
եա վասըլ օլմուշ տուր։

—Իսկենտէրիեէտէն ալընան պիր
թէլէկրաֆնամէեէ նազարէն, ֆէրիդ
Բաշիտ Հիւսնի բաշա հազրէթլէրինին
մաեէթինտէ, վէ միրալայ Հասան պէ-
յին գօմանտասընտա պիր ալայ Մբսբր
ասքէրի, Պախիրէ, Տագիհլիեէ, վէ
Ֆաեուսմ վաբօրլարը յլա Տէրիսաատէթէ
ազիմէթ իթմիշլէր տիր, մէզքիւր վա-
բօրլարա եէտի պին պէշ եիւզ թիւ-
ֆէնք իլէ, հէր թիւֆէնք պաշընա իւչ
եիւզ ֆիշէնք, վէ իքի պին գաղէվի
բիրինճ տախի գօնուլմուշ տուր։ Պու
վաբօրլար բազար կիւնիւ հարէքէթ
իթտիքլէրինտէն, պու կիւնլէրտէ պու-
բաեա վասըլ օլաճագլար տըր։

—Պապը Ալիեէ վարիտ օլան պիր
թէլէկրաֆնամէ, Ամէրիգատան եիւզ
եիկիրմի պին Հանրի Մարթինի թիւ-
ֆէնկինին Տէրիսաատէթէ կէօնտէրիլ-
մէք իւզրէ, կէմիեէ գօնտուղունու
պէեան իտիեօր։

—Մէհմէքէթէյն բէյմի զազէթասընտա
պէրվէճհի աթի օգունուեօր։

Մէհմէքէթէյն իմարէթինին թէքլիֆի, վէ
տիւէյի զամինէնին մուավէնէթի խայրխա-
հանէսի իւզրէրինէ, Թիմօք միլլէթգասըն-
տան պաշլատարագ, Սըրոյ վէ Մէհմէք-
թէյն սինօրլարընը թէֆրիգ իտէն Թունա
Նէհրինին Վէրօիօրօվա գատար պիթարաֆ
գալմասը հագգընտա ճանիպի Սալթանաթը
սէնիեէտէն բույի բիզա կէօսթէրիլմիշ, վէ
Թիմօգ միլլէթգասընը կէշվէմէքէյէ տայիր
սէֆայինի հարպիէյի օսմանիէեէ էմր վ-
բիլէճէյի տախի վատ պուլրուլմուշ տուր։
Պու վէճհ իլէ Թունանընն պու թարաֆլարը
պիթարաֆ գալարագ, պու եիւզտէն թի-
ճարէթէ ասլա սէքթէ կէթիրիլմէեէճէք
տիր։

Մէզքիւր իմարէթին թալէպի իւզրինէ,
Սըրոյ էմարէթի, Թունա օրթասընտա վա-
գը Ատա-Գէպէա իւզրինէ հիւճում իթմ-
մէքլէյէ վատ իթմիշ, վէ Մէհմէքէթէյն ա-
բաշխի իւզրինէ էշգընա թէշէբբիւսինէ,
վէ Սրպի Թանա Թայեին գըլընան էվա-
զիմաթը հարպիէնին կէչմէսինէ միւսաատ
իթմէմէյի տախի թահիւտ իյլէմիշ տիր։
Պունտան մատտա Մէհմէքէթէյն իմարէթի
Ատա գալմասը վէ իսթիհքամաթընընն պի-
թարաֆլըգը մուհաֆազասընը տէրիւհտ
իթտիքատն պաշդա, ճէզիրէ էհալիսինէ,
վէ ասաքիրի միսթահֆըզասընընն թայեինա-
թընը խազինէյի շահանէ հիսապընա օլա-
բագ թէտրիճէն իթաեէ տախի թահիւտ
իթմիշ տիր։

Պու մուհիմմ հավատիս իմարէթի սէնաթ-
սունա, վէ միլլէթ մէճլիսինէ թէպլիղ օ-
ւանմուշ տուր։

—Ժէնէրալ Զէրնաեէֆ թագրիպա
48 եաշընտա գուվվէթլի պիր ատամ
օլուպ, ատի վագբթլարտա թապիաթը
թաթլը վէ միւթէտիլ օլտուղու հալտէ,
թալիմի ասքէրիտէ եախօտ մուհարէ-
պէ վագբթլարընտա իկիտ, ճէսուր, վէ
սէրթ տիր։ Սբֆաթը, տէրպէտէրլէրին
սբֆաթընա պէնզէմէյիպ, իլլա զիեա-
տէ էրքեանը հարպ, ասքէրի մուհար-
բիրի, վէ էհլի քիթապէթ վէ գապի-
նէթօ ազասընընն սբֆաթընա պէնզէր։
Միւմիլէյհին պօեու պօսու եէրինտէ
վէ էն պիւեիւք զահմէթ վէ եօրկուն-
լուգլարա թէհամմիւլ իթմէքլիկէ
միւգթէտիր օլտուղու կիպի, հէյեէ-
թի միւլահազա, էֆքեար, վէ միւրատ
իլէ պէրապէր էմրի պասիրէթ սահիպի
իտուկինի կէօսթէրիր։

Ժէնէրալ Զէրնաեէֆ բալապբերգ օ-
լուպ, պբերգլարը տուտագլարընա դա-
տար ուզանարագ, իքի գաթ օլմուշ
տուր։ Միւմիլէյհին պուրնու պիր ազ
ուզուն օլուպ, Միւսլիմանլարընը ու-
զագտան գօգուսսունու արմագ իչին օ
հէյեէթտէ պուլունուեօր կիպի կէօ-
րիւնիւր, վէ չէնէսինին տախի ուզուն
օլմասը, իլմի էհլի նազարիլէրին գավ-
լինճէ, քէնտիսինին Սլավ թապիաթը-
տան պուլունտուղունու իյմա իտէր։

(Ֆրանս)

—Ագտէմճէ մալէն վէ պէտէնէն Հէր-
սէք էշգբեասընա մուավէնէթ իտիպ,
Ավսթրիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան
ախզ ու կիրիֆթ, վէ մուախխարէն մահ-
պէստէն ֆիրարէ մուվաֆֆագ օլան մէշ-
հուրէ Հօլանտալը մատմազէլ Մարքիւզ,
պու քէրրէ պարկիրէ բաքիպէն վէ օբէ-
բա դօմիք թէաթրօ օեունլարընտա կի-
եիլէն էլպիսէ իլէ սէքիզ կիւն եվվէլ
Ժէնէրալ Ալիմբիչին օրտուսունա կիթ-
մէք իւզրէ Պելկրատան հարէքէթ իյ-
լէմիշ տիր։

ԳԱՆՂԱԼ ԱՂԱՍԸ

Պու կիւնլէրտէ, հիւքիւմէթի սէնիյ-
յէնին բէք չօգ ղայլէ վէ մէշղուլիյյէ-
թի պուլունտուղունտան, մահուտ Գան-
ղալ աղասը հալինտէն պահս իթմէք-
լիկէ թէեիիր իլէ, մէզքիւր ղայլէլէրին
ազաճըգ թախֆիֆի, վէ տահա իյիսի
պիւթիւն պիւթիւն տէֆի իգպալինէ
պէքլէմէքտէ իքէն, Սիվաստան, հա-
զիրան օնպէշտէ եաղբլմըշ օլարագ կէլ-
միշ օլան պիր մէքթուպ, արթըգ իշի
պիւթիւն պիւթիւն մէյտանէ չբգար-
մըշ օլտուղունտան, պէեանընը միւնա-
սիպ վէ վաճիպէտէն ատտ իթմիշիզտիր։

Մէզքիւր մէքթուպուն այնէն
սուրէթինի պէեան իտէրիզ։

«Լէֆֆէն իրսալ վէ մահէլլինէ թագտիմ
օլունաճագ արիզէլէրտէն, թաֆսիլի քէյ-
ֆիյէթտէն իսթիֆատէ պույրուլաճաղը վէճհ
իւզրէ, կէթիրմիշ օլտուղումուզ միւտիրլիք
էմրինի տվվէթլու վալի բաշա հազրէթլէ-
րինէ թագտիմ իյլէտիքտէ, էմրի սատարէ-
թի սէլէֆիյէյի լաղվ մէսասէրինտէ թու-
թուպ, վէ սայիրլէրինէ տախի պիր կիւնա
սէմի իթիպար իթմէտիկինտէն, վէ պիզի
Գանղալ նահիյէսի միւտիրլիկինէ կէօնտէր-
մէտիկինտէն պաշդա, մէճլիսի իտարէյի
վիլաեէթտէ, տիկէր թարաֆա աթֆ ի-
տէրէք, պունլարըն Տէրալիյէճ, պուն-
տան պէօյլէ թասահուպ իտէճէք վէ իտէն
քիմէսնէլէրի գաթմաեբզ, պունլարըն իս-
թիխտամլարընը զարազան ճէվապընտա
պուլունմուշ, վէ հաթթա, բաշայի միւշա-
րիլէյհ, տէֆթէրտար էֆէնտի իլէ պիր-
լիքտէ պիլմիվաճէհէ, պէնտէնիզ տախի,
«սէնի իճրա իթմէմ, վէ խէվֆիմ նէ տիր։
իսթէր իսէն, կիթ պա թէլէկրաֆ, պէնի
չէքվա իյլէ» տէյի սույի մուամլէ իլէ ճէ-
վապտէ պուլունտու։ Վէ րէվիրի հալէ նէ-
զարէն, խաֆիֆ էմր իլէ թէէքիտ օլունսա
պիլէ, պիզի իճրա իթմեէճէք տիր։ զիրա,
Գանղալ աղասը տէնիլէն զաթըն, վուգու-
պուլան իշթիքեալար իւզրինէ, տէֆաթլա
Տէրիսաատէթէ ճէլպինէ տայիր զուհուր ի-
տէն էմրի սամիլէրէ տախի, «նամիզաճ
տըր» տէյէրէք, տէսիսէ իլէ ճէվապ վիր-
միշ օլտուղունաան, տէրէճէյի նիհայէտէ
իլթիմասը խաթիֆհամ պույրուլարագ, օլ
վէճհէլէ իճապընընն իճրասը, հէր նէ էսպա-
պա մէվգուֆ իսէ, մէրգումուն օրաճա
պուլունան . . . . . .
. . . . . .

Միւտիրի նահիյէյի Գանղալ։

Արթըգ պու մէքթուպտան պիւթիւն
պիւթիւն անլաշըրմագտա տըր քի, հէր
նէ միւլահազաեա մէպնի օլուր իսէ օլ-
սուն, Սիվաս վալիսի հազրէթլէրի, մէր-
գումԳանղալ աղասընը, պիւթիւն գուվ-
վէթիյլէ թասահուպ իթմէքտէ տիր,
վէ քէզալիք կիւնէշ կիպի աշիքեար
սուրէթտէ անլաշըրմագտա տըր քի, հէր
նէ եօլիլէ թութապիլմիշ իսէ, մէրգում
միլք ու միլլէթ խայրինի Գանղալ աղա-
սը..., պուրատա, վէ պէլքի տէնէֆսի
Պապը Ալիտէ, պիր գուվվէթլի էլչի-
թիմաս իյլէմէքտէ տիր, ըաքին, հէր
նէտէ օլուր իսէ օլսուն, հէր քիմ պու
կիւն իլթիմաս վէ թասահուպ իտէր ի-
սէ իթսին, հէր հալտէ, վէ եագբն վա-
գբթտա, հագգանիյյէթ եէրինի պու-
լաճագ տըր, հիւքիւմէթի Սէնիյյէնին
էմրի իճրա իտիլէճէք տիր, տէվլէթին
նիզամընա իթաաթ օլունաճագ տըր,
Գանղալ աղասը ազլ իտիլէճէք տիր,
հիսապլարը իսթէնիլէճէք տիր, վէ ֆու-
գարա գանբյլա թօբլամբշ օլտուղու
պինլէրճէ լիրալար մէյտանա չբգարբ-
լաճագ տըր, ֆուգարա սայէյի Շահա-
նէտէ, արթըգ գուրթարբլաճագ տըր,
պիզ պունլարընը քեաֆֆէսինի, պու
կիւնտէն բէյլամպէրլիք իտէրէք սէօյ-
լէրիզ։ զիրա, եաբտբգլարը արթըգ
հատտի իթիտալի թէճավիւզ իթմիշ
տիր, Սիվաս վալիսի հազրէթլէրի, պու-
մատտէտէ, մէրգումու տէյիլ, պիլիմ
իթիգատը գավիմիզճէ, պիզ ղաթ քէն-
տույի պիլէ, չու աղբը մէսուլիյյէթ-
տէն գուրթարամաեաճագ տըր, չիւն-
քի, էմրի Պապը Ալի, վէ Նիզամաթը
տէվլէթ, հէրչիպատասպատ, էր վէ կիճ,
հէր չէյէ, հէր զէնկինլիկէ, վէ հէր
գուտրէթէ վէ նուֆուզա զալէպէ իտէ-
ճէք տիր, վէ պիզտէ պու ատալէթ վէ
պու իճրաաթը կէօրէճէկիզ, չարէլէր
եօք տուր, պէօյլէ օլմամագ միւմքին
տէյիլ տիր, եէբլի ատամըն եանի պիր
ատամընն քէնտի մահէլլինաե միւտիր-
լիք իթմէսի, տէվլէթին նիզամընա
գարշը տըր, վէ պու գատար ճան եագ-
մըշ օլուպ վէ օթուզ պէշ սէնէտէն պէ-
րու տիւնեալարը զապթ իտէրէք, ա-
տէթա պիր տէրէ պէյլիկի բէյատա իթ-
միշ օլան, վէ պու կիւն պու սաաթ պի-
լէ Պապը Ալիյէ իթաաթ իթմէյէն պիր
ատամ, էն պիւյիւք պիր ասբ տիմէք
տիր, վէ պունլարտան տա գաթի նա-
զար, պու մատտէ, Միտհաթ բաշա
հազրէթլէրի կիպի պիր վէզիրի ատիլ
վէ տագայիգչինասընն վէ հագգանիյ-
յէթ բէյվերին, նազարը տիգգաթ վէ
մերհամէթինի տավէթ իյլէմիշ օլտու-
ղունտան, իշիթտիկիմիզէ կէօրէ, պու
կիւնլէրտէ, իճապը իճրասընա սերիան
պագբլմասընը, էմր ու ֆէրման պու-
եուրմուշլար տըր։

Պու մատտէտէն, եագբնտա եինէ
պահս իտէրիզ. վէ ինչալլահ չու Գան-
կալ աղասընընն, թօբլատբղը, ֆուգա-
բա գանը վէ թէրի պէտէլի օլան լի-
բալարընն, ան գարիպ, խազինէյի ճէ-
լիլէյէ նագլինի կէօրմէքլիք իգպա-
լինէ տախի նայիլ օլուրուզ։

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼ

Հէքիմլիք ղայէթ կէնիշ պիր սանաթ օ-
լուպ, նէ պիր հէքիմին, մէզքիւր սանա-
թընն հէր շիւպէսինի լաեբգբյլա թահսիլ
իթմէքլիկէ վագթի քեաֆի օլմասը վէ նէ
տէ հէր նէվի էմրազա պագտըղը հալտէ,
արզու օլունան վէ էհէմմիեէթտէն պու-
լունան մէլէք վէ մէհարէթի իսլրազ իտէ-
պիլմէսի իհթիմալտէն օլմատըղընտան, շիմ-
տիլէրտէ էվրօպանընն էն պէօյիւք շէհիրլէ-
րինտէ, եէնի, միւֆիտ վէ ագլէ միւվաֆբզ
պիր թարիգ թութուլմագտա տըր. եանի
հէր հէքիմ, այէոսէվիեէ հէր խասթալըղա
պագմաեբզ, իլլա, խասէթէն պիր եա պիր
զաչէքէյֆիպլիկէ պագմագլբզ ուսուլինի
իթթիխազ իթմէքտէ, վէ պունտան տա թա-
պիեաթբյլա սիւեիւք մէնֆաաթ վէ պիւ-
ֆիւք մուհասէնաթ հուսուլէ կէլմէքտէ տիր։

Իմոի պիզ տախի, արթըգ պունտան
սօնրա, խայլի վագբթտան սկրու արզու
վէ նիեէթ իթմէքտէ օլտուղումուզ չու եէնի
ուսուլի իթթիխազ իտէրէք միւտտէթի թահ-
սի իմիպտէն պաշդա, պուրատա պուլունուպ
տա, իճրասի սանաթ իյլէտիկիմիզ միւտ-
տէթտէ տախի, խասէթէն գիեատէճէ
տիգգաթ, մէրագ վէ միւթալաա իթմիշ օլ-
տուղումուզ իլլէթի էֆրէնճիեէ, վէ էմսալի
իլլէթլէր իլէ էմրազը թէտասիլիեն (ծնն-
դական զործարանք) էմրի թէտավխինէ
պագմագլբզա միւպաշէրլէթ իտէճէկիմիզի
իխթար ու պէեան իլէ, պու եօլ իլէ, ու-
մումա տահա գիեատէ ֆայիտէլի պիր խբտ-
մէթ իտէրէք, պատիյի մէմնունիյյէթ օլ-
մագլբզ իմիտի գավիսինտէ պուլունուրում։

Հէր սալը, բէնճէմպիհ, ճիմատա իրթէ-
սի, վէ բազար կիւնլէրի սաաթ 6 տան 10 ա
գատար Պէյօղլունտա, Գայլօնճու գուլ-
լուգ ճատտէսինտէ Զիշէք վէ եախօտ թօր-
ճուլար սօգաղընտա վագը 10 նիմէրօյլա
միւրագգամիգ ամէթ իթմէքտէ օլտուղում
իանէտէ, վէ բազար իրթէսի, վէ չարշամ-
պիհ վէ ճիմատա կիւնլէրի տախի սաաթ 6տան
9 ա գատար Պաղչէ դաբուսունտա 32 նումէ-
ռօլու վէ Իրի գաբուլու տինմէքլի մաարուֆ
Սինապեան Վիչէն էֆէնտի էհզախանէսին-
տէ քէյֆիպլ զապուլ իտէպլէճէկիմի պէ-
եան իտէրիմ։

ՏՕԳԹԷՕՐ ՃԷԼԱԼ

ԻԼԱՆԸ ԲԷՍՄԻ

Թօրխօր գուրպինտէ Սօֆուլար մա-
հէլլէսինտէ սաքին միւթէվէլլի Նաֆիզ
բաշադատէ Բէդպա Մօլլա էֆէնտինին
մուխտումի էլ Սէեիտ Լութֆուլլահ
Թալաթ պէյ էօհտէսինտէ պուլունան
1467 նումէրօ իլէ միւրագգամ սէնէվի
5700 ղրուշ ֆաեբզլը էսհամբ ճէտիտէ
պէրաթքընը զաղաէն ղայ իթտիկինտէն,
իշպու պէրաթը պուլանլարրն իշինէ եա-
բամաեաճաղը միսիլլիս, ֆաեբզը տա-
խի կէրէք Տէրիսաատէթտէ մալէ եէ խա-
զինէսի վէ կէրէք վիլաեաթը շահանէ-
տէ մալ սանաբգլարը թարաֆընտան
սահիպինտէն պաշդասընա վիրիլմէեէ-
ճէկի ճիհէթլէ, թարիխի իլանտան իթի-
պարէն, նիհաեէթ պիր սէնէ միրուրինէ
դատար թէֆգիֆլէ պու միւտտէթ զար-
ֆընտա զայ օլան պէրաթ զուհուր իտէր
իսէ, դայրը թասհիհ իլէ սահիպի եէ-
տինէ թէսլիմի, վէ զուհուր իթտիկի
սուրէթտէ գայրը աթիգի թէրգին իլէ,
միւճէտտէսէն պէրաթ իթա օլունա-
բագ, թէրագգիւմ իտէն ֆաեբզընընն
տէֆաթէն թէէտիեէ գըլընմասը մու-
գարրեր օլտուղունտան, մէզքիւր
պէրաթը հէր քիմ պուլուր իսէ, սա-
հիպինէ թէսլիմ իթմէսի իխթար վէ
իլան օլունուր։

ՍԱՀԻՊ ԶԱԶԷԹԱ
ԿԱՐԱՊԵՏ Ց. ՓԱՆՈՍԵԱՆ